II

(Πράξεις για την ισχύ των οποίων δεν απαιτείται δημοσίευση)

ΕΠΙΤΡΟΠΗ

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 16ης Δεκεμβρίου 2003

σχετικά με το καθεστώς ενισχύσεων που εφάρμοσε η Γαλλία για την ανάληψη των δραστηριοτήτων προβληματικών επιχειρήσεων

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό Ε(2003) 4636]

(Το κείμενο στη γαλλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(2004/343/ΕΚ)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 88 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τα προαναφερθέντα άρθρα [1],

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

I. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Η Επιτροπή στο πλαίσιο της ανακοίνωσής της για την εφαρμογή των κανόνων για τις κρατικές ενισχύσεις στα μέτρα που σχετίζονται με την άμεση φορολογία των επιχειρήσεων [2] (που καλείται στο εξής «ανακοίνωση»), προβαίνει στην εξέταση και επανεξέταση των καθεστώτων φορολογικών ενισχύσεων που ισχύουν στα κράτη μέλη [3]. Η παρούσα διαδικασία εντάσσεται στο πλαίσιο αυτό.

(2) Η Επιτροπή με την επιστολή της της 12ης Σεπτεμβρίου 2001 (D/53716), απηύθυνε αίτηση πληροφοριών στη Γαλλία σχετικά με τη φορολογική απαλλαγή που προβλέπεται στο άρθρο 44 septies του γενικού φορολογικού κώδικα. Για τη φορολογική αυτή απαλλαγή δεν υπήρξε ανακοίνωση πριν από τη χορήγησή της σύμφωνα με το άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Οι γαλλικές αρχές, με επιστολή τους της 19ης Σεπτεμβρίου 2001 (VB/myg αριθ. 2540), ζήτησαν για να απαντήσουν συμπληρωματική προθεσμία ενός μηνός, την οποία η Επιτροπή χορήγησε την 1η Οκτωβρίου 2001 (D/54025). Η Επιτροπή, στις 29 Νοεμβρίου 2001, απηύθυνε υπόμνηση (D/54953) για να λάβει τις αιτηθείσες πληροφορίες. Οι γαλλικές αρχές, στις 21 Δεκεμβρίου 2001 (VB/myg αριθ. 3640), κοινοποίησαν τμήμα των αιτηθεισών πληροφοριών. Η Επιτροπή, με επιστολή της της 15ης Μαρτίου 2002 (D/51147), ζήτησε τις ελλείπουσες πληροφορίες που της διαβιβάστηκαν στις 15 Απριλίου 2002 (VB/myg 1116).

(3) Η Επιτροπή, με την επιστολή της της 19ης Αυγούστου 2002, κίνησε επίσημη διαδικασία εξέτασης. Η απόφαση κίνησης της διαδικασίας δημοσιεύτηκε στην *Επίσημη Εφημερία της Ευρωπαϊκής Ένωσης* [4]. Η Επιτροπή κάλεσε τους ενδιαφερομένους να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σχετικά με το εν λόγω μέτρο.

(4) Η Επιτροπή δεν έλαβε παρατηρήσεις από μέρους των ενδιαφερομένων. Οι γαλλικές αρχές, με επιστολή τους της 10ης Σεπτεμβρίου 2002, ζήτησαν συμπληρωματική προθεσμία είκοσι ημερών για να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους, την οποία αποδέχθηκε η Επιτροπή. Η Επιτροπή έλαβε τις παρατηρήσεις της γαλλικής κυβέρνησης, στις 16 Δεκεμβρίου 2002.

Λεπτομερής περιγραφή του καθεστώτος

(5) Το άρθρο 44 septies του γενικού φορολογικού κώδικα θεσπίστηκε με το άρθρο 14 Α του οικονομικού νόμου για το 1989 [5]. Στο άρθρο αυτό ορίζεται ότι οι εταιρείες που ιδρύονται για να αναλάβουν τις δραστηριότητες προβληματικών βιομηχανικών επιχειρήσεων απαλλάσσονται του φόρου εταιρειών για διετή χρονική περίοδο. Οι διατάξεις του άρθρου 44 septies τροποποιήθηκαν πέντε φορές: το 1990, 1991, 1992, 1994 και 2000. Φαίνεται ότι οι διάφορες

[1] ΕΕ C 284 της 21.11.2002, σ. 5.
[2] ΕΕ C 384 της 10.12.1998, σ. 3.
[3] Βλέπε σημείο 37 της ανακοίνωσης.
[4] Βλέπε υποσημείωση 1.
[5] Νόμος αριθ. 88-1149 της 23.12.1988, Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας, της 28ης Δεκεμβρίου 1988, σ. 16320.

τροποποιήσεις συνέβαλαν στον προσδιορισμό των όρων χορήγησης της φορολογικής απαλλαγής (1991) και επέκτειναν το πεδίο χορήγησής της σε πλήρεις και αυτόνομους κλάδους βιομηχανικής δραστηριότητας οι οποίοι είχαν αποτελέσει αντικείμενο μεταβίβασης (1990), καθώς και σε προβληματικές επιχειρήσεις που δεν είχαν αποτελέσει αντικείμενο μεταβίβασης κατόπιν δικαστικής απόφασης (1992). Η τροποποίηση του 1994 αφορά ουσιαστικά μόνο τους όρους εφαρμογής του νόμου 85-98 της 25ης Ιανουαρίου 1985, περί εξυγίανσης και δικαστικής εκκαθάρισης των επιχειρήσεων στις οποίες αναφερόταν αρχικά το άρθρο 44 septies. Με την τροποποίηση του 2000 καταργήθηκε η αναφορά στον προαναφερθέντα νόμο αριθ. 85-98 και αντικαταστάθηκε με αναφορά στα άρθρα του εμπορικού κώδικα με τα οποία κωδικοποιήθηκε ο εν λόγω νόμος.

(6) Η απαλλαγή χορηγείται αυτοδικαίως όταν η ανάληψη των δραστηριοτήτων αφορά προβληματική επιχείρηση που έχει αποτελέσει αντικείμενο μεταβίβασης κατόπιν δικαστικής απόφασης στο πλαίσιο διαδικασίας λόγω αδυναμίας εκπλήρωσης υποχρεώσεων, κατ εφαρμογήν των άρθρων L 621-83 και ακόλουθων του εμπορικού κώδικα.

(7) Η απαλλαγή αυτή μπορεί επίσης να χορηγηθεί κατόπιν έγκρισης του αρμόδιου για τον προϋπολογισμό υπουργού στις ακόλουθες τρεις περιπτώσεις:

α) όταν δεν έχει τεθεί σε εφαρμογή η διαδικασία εξυγίανσης·

β) όταν η ανάληψη των δραστηριοτήτων που έχει πραγματοποιηθεί στο πλαίσιο μεταβίβασης κατόπιν δικαστικής απόφασης σύμφωνα με τον προαναφερθέντα νόμο αριθ. 85-98 δεν αφορά ολόκληρη την επιχείρηση αλλά πλήρεις κλάδους της βιομηχανικής της δραστηριότητας·

γ) όταν η ανάληψη των δραστηριοτήτων αφορά μία ή περισσότερες προβληματικές βιομηχανικές εγκαταστάσεις μη προβληματικής βιομηχανικής επιχείρησης.

(8) Οι αποφάσεις του υπουργού εφαρμόζονται μόνο στις περιπτώσεις που αφορούν βιομηχανικά προγράμματα ύψους άνω των 50 εκατ. γαλλικών φράγκων εκτός φόρου (περίπου 7,6 εκατ. ευρώ) ή επιχειρήσεις με κύκλο εργασιών άνω του 1 δισεκατ. γαλλικών φράγκων (περίπου 150 εκατ. ευρώ) των οποίων περισσότερο από το 50 % του κεφαλαίου ανήκει σε επιχείρηση της οποίας ο ενοποιημένος κύκλος εργασιών υπερβαίνει το 1 δισεκατ. γαλλικά φράγκα. Στις άλλες περιπτώσεις, η απόφαση λαμβάνεται από τον διευθυντή των φορολογικών υπηρεσιών του διαμερίσματος όπου εδρεύει η επιχείρηση.

(9) Η έγκριση χορηγείται μόνον εφόσον τηρούνται όλοι οι ακόλουθοι όροι:

α) Η ανάληψη δραστηριοτήτων πρέπει να αφορά επιχείρηση, έναν ή περισσότερους πλήρεις και αυτόνομους κλάδους δραστηριότητας ή εγκαταστάσεις που ασκούν βιομηχανική δραστηριότητα.

β) Πρέπει να έχει διαπιστωθεί ο προβληματικός χαρακτήρας νοούμενος ως οικονομική κατάσταση που καθιστά επικείμενη την παύση της δραστηριότητας.

γ) Η νέα επιχείρηση πρέπει να έχει ως αποκλειστική δραστηριότητα την εκμετάλλευση των αναληφθέντων προβληματικών δραστηριοτήτων και να έχει ιδρυθεί για το σκοπό αυτό.

δ) Το κεφάλαιο της ιδρυθείσας επιχείρησης δεν πρέπει να το κατέχουν άμεσα ή έμμεσα εταίροι ή ασκούντες εκμετάλλευση ή πρόσωπα οποία κατείχαν άνω του 50 % του κεφαλαίου της προβληματικής επιχείρησης κατά το προηγούμενο από την ανάληψη των δραστηριοτήτων έτος.

ε) Σε περίπτωση ανάληψης των δραστηριοτήτων ενός ή περισσότερων προβληματικών βιομηχανικών εγκαταστάσεων βιομηχανικής επιχείρησης, η ιδρυθείσα εταιρεία για την ανάληψη των δραστηριοτήτων αυτών πρέπει να είναι νομικά και οικονομικά ανεξάρτητη από τη μεταβιβάζουσα επιχείρηση.

(10) Τέλος, φαίνεται ότι βάσει των διατάξεων των άρθρων 1383 A, 1464 B και 1464 C του γενικού φορολογικού κώδικα οι επιχειρήσεις που τυγχάνουν απαλλαγής από το φόρο εταιρειών που προβλέπεται στο άρθρο 44 septies μπορούν επίσης να τύχουν, κατόπιν απόφασης των αρμοδίων φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, απαλλαγής από τον επαγγελματικό φόρο και τον έγγειο φόρο για διετή χρονική περίοδο.

(11) Οι γαλλικές αρχές κοινοποίησαν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με το μέγεθος ορισμένων δικαιούχων των μέτρων αυτών (πίνακας 1), καθώς και το ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης μεταξύ 1997 και 1999 (πίνακας 2). Τα δεδομένα αυτά αφορούν μόνο τις περιπτώσεις όπου χορηγήθηκε έγκριση από τον υπουργό ή τη φορολογική διοίκηση και δεν αφορούν, ως εκ τούτου, τις περιπτώσεις όπου το πλεονέκτημα του καθεστώτος εφαρμόστηκε αυτοδικαίως.

Πίνακας 1

Αριθμός εργαζομένων	Αριθμός επιχειρήσεων	
	1991 έως 1996	από το 1997
Κάτω των 10 εργαζομένων	70	2
Μεταξύ 11 και 50 εργαζομένων	106	10
Μεταξύ 51 και 250 εργαζομένων	22	12
Άνω των 250 εργαζομένων	2	11
Επιχειρήσεις για τις οποίες δεν διατίθενται στοιχεία.	25	11
Σύνολο	225	38

Πίνακας 2

	1997	1998	1999
Αριθμός δικαιούχων επιχειρήσεων	151	182	60
Κόστος σε εκατ. ευρώ	64	80	55

Λόγοι που οδήγησαν στην κίνηση της διαδικασίας

(12) Κατά την κίνηση της επίσημης διαδικασίας, η Επιτροπή είχε κρίνει ότι η χορηγηθείσα φορολογική απαλλαγή σε επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τις δραστηριότητες προβληματικών επιχειρήσεων θα μπορούσε να αποτελέσει ενίσχυση βάσει

του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης. Η Επιτροπή είχε ιδίως επισημάνει ότι, κατά το πέρας της προκαταρκτικής της ανάλυσης, το συγκεκριμένο καθεστώς παρείχε πλεονέκτημα στους δικαιούχους του απαλλάσσοντάς τους από επιβαρύνσεις που κανονικά βαρύνουν τον προϋπολογισμό των γαλλικών επιχειρήσεων, δηλαδή από το φόρο εταιρειών, τον έγγειο και τον επαγγελματικό φόρο, οδηγώντας έτσι σε μείωση των φορολογικών εσόδων. Η Επιτροπή είχε εκφράσει τις αμφιβολίες της όσον αφορά το συμβιβάσιμο του μέτρου με τις κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις σε προβληματικές επιχειρήσεις και τις κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

Σχόλια της Γαλλίας

(13) Οι γαλλικές αρχές, με επιστολή τους της 13ης Δεκεμβρίου 2002, κοινοποίησαν τις παρατηρήσεις τους στην Επιτροπή. Κατά την άποψή τους, οι συγκεκριμένες διατάξεις δεν αποτελούν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 της συνθήκης. Αν ωστόσο θεωρηθούν ως κρατικές ενισχύσεις, οι γαλλικές αρχές κρίνουν ότι το καθεστώς είναι σύμφωνο με τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

(14) Σύμφωνα με τις γαλλικές αρχές, η απαλλαγή που προβλέπεται με το άρθρο 44 septies του γενικού φορολογικού κώδικα δεν μπορεί να εξομοιωθεί με κρατική ενίσχυση εφόσον μπορεί να χορηγηθεί σε όλες τις νέες επιχειρήσεις που προκύπτουν από εξαγορά στοιχείων του ενεργητικού ανεξάρτητα από τον τομέα δραστηριότητας. Οι γαλλικές αρχές παρέχουν ορισμένες πληροφορίες για τους τομείς στους οποίους ανήκουν οι δικαιούχοι της απαλλαγής: συμπεριλαμβάνουν ειδικότερα τα ναυπηγεία, την αυτοκινητοβιομηχανία, τις εταιρείες χαρτοφυλακίου, την τυπογραφία, τη βυρσοδεψία, τη χαρτοποιία, την παραγωγή χημικών προϊόντων και την παραγωγή τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού. Κατά τις γαλλικές αρχές, η απαλλαγή δεν αποτελεί παρέκκλιση από το γενικό φορολογικό καθεστώς.

(15) Σχετικά με τις απαλλαγές του επαγγελματικού και έγγειου φόρου, οι γαλλικές αρχές υποστηρίζουν ότι οι απαλλαγές αυτές δεν παρέχονται μόνο σε ορισμένες επιχειρήσεις. Δικαιολογούν την ανάγκη απόφασης των τοπικών συλλογικών φορέων λόγω της οικονομικής τους αυτονομίας προσδιορίζοντας ότι οι φορείς αυτοί δεν διαθέτουν καμία διακριτική ευχέρεια για την εφαρμογή των απαλλαγών αυτών αφού εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις που εδρεύουν στο έδαφός τους.

(16) Η γαλλική κυβέρνηση προβάλλει το επιχείρημα ότι οι απαλλαγές αυτές μπορούν να θεωρηθούν ως ουδέτερες από πλευράς ενδοκοινοτικών συναλλαγών για δύο κύριους λόγους: λόγω του προσωρινού τους χαρακτήρα, αφενός, και λόγω του χαμηλού ποσού της ενίσχυσης σε σχέση με τις δαπάνες εξαγοράς μιας προβληματικής επιχείρησης, αφετέρου.

(17) Εάν υποτεθεί ότι η Επιτροπή επιθυμεί να εξετάσει τα μέτρα βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών σχετικά με τις ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, οι γαλλικές αρχές προβάλλουν ορισμένα επιχειρήματα. Καταρχάς, επισημαίνουν ότι η χορήγηση απαλλαγής υπόκειται πάντα στην ύπαρξη προγράμματος αναδιάρθρωσης. Η βιωσιμότητα του προγράμματος αυτού πρέπει να αξιολογηθεί είτε από τον δικαστή που έχει αναλάβει τη δικαστική εξυγίανση είτε από τις φορολογικές υπηρεσίες που εγκρίνουν την απαλλαγή. Το σχέδιο αναδιάρθρωσης πρέπει επίσης να διασφαλίζει ότι οι χορηγούμενες απαλλαγές δεν υπερβαίνουν το ελάχιστο όριο που απαιτείται για τη στήριξη της επιχείρησης κατά τη διάρκεια της αναδιάρθρωσης. Κατά δεύτερο λόγο, οι γαλλικές αρχές προβάλλουν το επιχείρημα ότι ο περιορισμός της απαλλαγής σε δύο έτη καθιστά το μέτρο ανεπαρκές να καλύψει το σύνολο των αναγκών χρηματοδότησης της νέας επιχείρησης.

Αξιολόγηση της ενίσχυσης

(18) Η παρούσα απόφαση αφορά το ίδιο το καθεστώς και δεν εξετάζει τις ενισχύσεις που χορηγούνται σε κάθε μεμονωμένη περίπτωση. Ωστόσο, σε ορισμένες περιπτώσεις, η Επιτροπή έχει αποφασίσει να εξετάσει ορισμένες κατηγορίες μεμονωμένων περιπτώσεων που δικαιολογούν ιδιαίτερη αξιολόγηση.

(19) Η Επιτροπή, αφού έλαβε υπόψη της τις παρατηρήσεις των γαλλικών αρχών, διατηρεί τη θέση που είχε εκφράσει στην επιστολή της της 19ης Αυγούστου 2002 για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας, σύμφωνα με την οποία το υπό εξέταση καθεστώς αποτελεί κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

(20) Η Επιτροπή κρίνει ότι τα προβλεπόμενα στο άρθρο 44 septies του γενικού φορολογικού κώδικα μέτρα πληρούν σωρευτικά τα κριτήρια που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Πλεονέκτημα

(21) Καταρχάς, το μέτρο πρέπει να παρέχει πλεονέκτημα. Η Επιτροπή, στηριζόμενη στην πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, κρίνει στην πράξη ότι η έννοια της ενίσχυσης περιλαμβάνει όχι μόνο τις θετικές παροχές αλλά και τις παρεμβάσεις οι οποίες υπό διάφορες μορφές ελαφρύνουν τις δαπάνες που βαρύνουν κανονικά τον προϋπολογισμό μιας επιχείρησης [1]. Βάσει του άρθρου 44 septies ωστόσο, απαλλάσσονται του φόρου εταιρειών τα κέρδη που έχουν πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια των δύο ετών που έπονται της σύστασης της νέας επιχείρησης η οποία αναλαμβάνει τη δραστηριότητα προβληματικής επιχείρησης. Το μέτρο αποτελεί, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς των γαλλικών αρχών, παρέκκλιση από το γενικό καθεστώς της γαλλικής φορολογίας, η οποία προβλέπει ότι υπόκεινται στο φόρο αυτό όλα «τα νομικά πρόσωπα που ασχολούνται με εκμετάλλευση ή δραστηριότητες κερδοσκοπικού χαρακτήρα» [2]. Υπό αυτές τις συνθήκες, ο φόρος εταιρειών αποτελεί σαφώς επιβάρυνση που βαρύνει

[1] Απόφαση της 8ης Νοεμβρίου 2001 στην υπόθεση C-143/99, Adria-Wien Pipeline, Συλλογή 2001, σ. I-8365, σημείο 38.

[2] Άρθρο 206.1 τελευταίο εδάφιο του γενικού φορολογικού κώδικα.

κανονικά τις γαλλικές επιχειρήσεις. Η απαλλαγή απαλλάσσει τις νεοϊδρυόμενες εταιρείες οι οποίες αναλαμβάνουν στοιχεία του ενεργητικού προβληματικής επιχείρησης από κόστος που υφίστανται οι ανταγωνίστριές τους ([1]) παρέχοντάς τους έτσι πλεονέκτημα. Όπως επισημαίνεται στο σημείο 9 της κοινοποίησης η φορολογική απαλλαγή αποτελεί μορφή πλεονεκτήματος.

(22) Εξάλλου, τα άρθρα 1383A, 1464B και 1464 C του γενικού φορολογικού κώδικα προβλέπουν ότι οι επιχειρήσεις που τυγχάνουν της απαλλαγής του φόρου εταιρειών ο οποίος προβλέπεται στο άρθρο 44 septies μπορούν επίσης να τύχουν, κατόπιν απόφασης των αρμοδίων φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης, απαλλαγής του επαγγελματικού φόρου και του έγγειου φόρου κατά διετή χρονική περίοδο. Οι απαλλαγές αυτές αποτελούν επίσης πλεονέκτημα, δεδομένου ότι οι εταιρείες στη Γαλλία υπόκεινται κανονικά στις επιβαρύνσεις αυτές.

Κρατικοί πόροι

(23) Κατά δεύτερο λόγο, το μέτρο πρέπει να χρηματοδοτηθεί με κρατικούς πόρους. Στο σημείο 10 της κοινοποίησης υπενθυμίζεται ότι απώλεια φορολογικών εσόδων ισοδυναμεί με ανάλωση κρατικών πόρων υπό μορφή φορολογικών δαπανών. Απαλλάσσοντας τις νεοσυσταθείσες αυτές επιχειρήσεις από το φόρο επί των κερδών και από τον επαγγελματικό και τον έγγειο φόρο, οι γαλλικές αρχές —τόσο η κεντρική διοίκηση όσο και οι τοπικοί συλλογικοί φορείς— αποποιούνται έσοδα τα οποία αποτελούν κρατικούς πόρους. Έτσι οι γαλλικές αρχές κρίνουν ότι για τα έτη 1997 έως 1999, μόνο η απαλλαγή από το φόρο εταιρειών είχε ανέλθει σε περίπου 200 εκατ. ευρώ. Το μέτρο, ως εκ τούτου, εφαρμόζεται με κρατικούς πόρους.

Επηρεασμός των ενδοκοινοτικών συναλλαγών

(24) Κατά τρίτο λόγο, το μέτρο θα πρέπει να θίγει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που κοινοποίησαν οι γαλλικές αρχές, οι επιχειρήσεις που απολαύουν των μέτρων αυτών ανήκουν σε ιδιαίτερα διαφορετικούς τομείς δραστηριότητας, πολλοί από οποίους εκτίθενται σε έντονο ανταγωνισμό σε κοινοτικό επίπεδο, ειδικότερα τα ναυπηγεία, η αυτοκινητοβιομηχανία, η παραγωγή χημικών προϊόντων, η χαρτοποιία ή η κλωστοϋφαντουργία. Αντίθετα από ό,τι ισχυρίζονται οι γαλλικές αρχές, η Επιτροπή δεν κρίνει ότι τα μέτρα αυτά είναι ουδέτερα από πλευράς ενδοκοινοτικών συναλλαγών λόγω του προσωρινού τους χαρακτήρα ή λόγω του χαμηλού ποσού ενίσχυσης σε σχέση με το κόστος της ανάληψης των δραστηριοτήτων προβληματικής επιχείρησης. Υπάρχουν δύο επιχειρήματα κατ αυτή την έννοια: αφενός, όπως επισημαίνεται στην κοινοποίηση και σύμφωνα με την πάγια νομολογία ([2]), το σχετικά χαμηλό ποσό της ενίσχυσης δεν τροποποιεί το χαρακτήρα της ([3]) και αφετέρου, η χορηγούμενη στις νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις ενίσχυση εξακολουθεί να επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές ακόμα και αν χορηγείται μόνο σε ορισμένες περιπτώσεις. Για τους λόγους αυτούς η Επιτροπή κρίνει ότι το συγκεκριμένο μέτρο, ειδικότερα όταν εφαρμόζεται σε ορισμένους τομείς που υφίστανται έντονο ανταγωνισμό — πράγμα που συμβαίνει στη συγκεκριμένη περίπτωση ([4])— επηρεάζει τις ενδοκοινοτικές συναλλαγές και νοθεύει ή απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.

Επιλεκτικός χαρακτήρας της ενίσχυσης

(25) Τέλος το μέτρο εφαρμόζεται επιλεκτικά. Τα συγκεκριμένα μέτρα εφαρμόζονται μόνο σε νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις για να αναλάβουν τη βιομηχανική δραστηριότητα προβληματικών επιχειρήσεων. Οι όροι που πρέπει να συνυπάρχουν ώστε οι επιχειρήσεις αυτές να τύχουν απαλλαγής είναι ιδιαίτερα αυστηρές: Μόνο οι νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις οι οποίες αναλαμβάνουν τη δραστηριότητα προβληματικής επιχείρησης στο πλαίσιο διαδικασίας λόγω αδυναμίας εκπλήρωσης υποχρεώσεων ή λαμβάνουν έγκριση του Υπουργείου Οικονομικών ή/και των φορέων τοπικής αυτοδιοίκησης μπορούν να τύχουν των ενισχύσεων αυτών. Οι γαλλικές αρχές υποστηρίζουν ότι το μέτρο αφορά όλους τους τομείς. Η Επιτροπή στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας είχε ωστόσο επισημάνει ότι το πλεονέκτημα του μέτρου περιορίζετο ρητά μόνο στο βιομηχανικό τομέα, αποκλειομένου έτσι του τομέα των υπηρεσιών, ο οποίος, όπως παρατήρησε η Επιτροπή στην απόφασή της για την κίνηση της διαδικασίας, αντιπροσωπεύει στη Γαλλία το 70 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος και το 65 % των θέσεων απασχόλησης. Το στοιχείο αυτό είναι ήδη αρκετό για να θεωρηθεί το μέτρο ως επιλεκτικά εφαρμοζόμενο ([5]). Βεβαίως, από πληροφορίες που κοινοποίησαν αργότερα οι γαλλικές αρχές προκύπτει ότι τουλάχιστον μία εταιρεία χαρτοφυλακίου και δύο επιχειρήσεις παροχής συμβουλών έτυχαν της απαλλαγής του φόρου εταιρειών παρότι δεν υπάγονται στο βιομηχανικό τομέα. Ωστόσο, η ύπαρξη τέτοιων περιπτώσεων δεν αποδεικνύει ότι τα μέτρα εφαρμόζονταν με τους ίδιους όρους στις επιχειρήσεις που δεν ασκούν βιομηχανική δραστηριότητα. Εν πάση περιπτώσει, ακόμα και αν υποτεθεί ότι όλοι οι τομείς δραστηριότητας μπορούν να τύχουν των διατάξεων του άρθρου 44 septies, τα μέτρα αυτά δεν επεκτείνονται σε όλες τις επιχειρήσεις, ενώ ο γενικός κανόνας στη Γαλλία επιβάλλει όλες οι επιχειρήσεις να καταβάλλουν το φόρο εταιρειών, τον επαγγελματικό και τον έγγειο φόρο. Όπως επιβεβαίωσε το Πρωτοδικείο ([6]), και μόνο το γεγονός ότι ένα πλεονέκτημα περιορίζεται στις νεοσυσταθείσες επιχειρήσεις αποκλείοντας τις άλλες επιχειρήσεις θα πρέπει να θεωρηθεί ως επιλεκτικά εφαρμοζόμενο. Ακόμα δε περισσότερο όταν οι νεοσυσταθείσες αυτές επιχειρήσεις πρέπει επιπλέον να πληρούν άλλα κριτήρια για να τύχουν της απαλλαγής, όπως η ανάληψη της βιομηχανικής δραστηριότητας προβληματικής επιχείρησης και η ανεξαρτησία τους σε σχέση με τους εταίρους, τους επιχειρηματίες ή τους τέως πλειοψηφικούς μετόχους ή κατά περίπτωση, σε σχέση με τη μεταβιβάζουσα επιχείρηση. Ο επιλεκτικός χαρακτήρας του μέτρου επιβεβαιώνεται ακόμα περισσότερο από το σχετικά

([1]) Απόφαση της 23ης Φεβρουαρίου 1961 στην υπόθεση 30/59, Steenkolenmijnen, Συλλογή 1961, σ. 3.
([2]) Βλέπε, τελικά, την απόφαση της 24ης Ιουλίου 2003 στην υπόθεση C-280/00, Altmark Trans (δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στη Συλλογή, σημείο 81).
([3]) Σημείο 11 της κοινοποίησης.
([4]) Βλέπε αιτιολογική σκέψη 14 της παρούσας απόφασης.
([5]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 8ης Νοεμβρίου 2001, Adria-Wien Pipeline (που έχει ήδη αναφερθεί, σημεία 39 και ακόλουθα).
([6]) Απόφαση του Πρωτοδικείου της 6ης Μαρτίου 2002, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις T-92/00 και T-103/00, Territorio Histórico de Álava, Συλλογή 2002, σ. II-1385, σημεία 48 και 49.

περιορισμένο αριθμό επιχειρήσεων που έτυχαν του μέτρου αυτού κατόπιν έγκρισης —μόνο 263 επιχειρήσεις μεταξύ 1991 και 2002— σε σύγκριση με τον αριθμό των επιχειρήσεων που υπέκειντο στη συγκεκριμένη φορολογία, καθώς και του αριθμού νεοσυσταθεισών επιχειρήσεων στη Γαλλία κατά την εν λόγω χρονική περίοδο.

(26) Οι γαλλικές αρχές δεν προέβαλαν κανένα επιχείρημα για την αιτιολόγηση του μέτρου αυτού λόγω της φύσης ή της οικονομίας του γαλλικού φορολογικού συστήματος. Η Επιτροπή κρίνει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορεί να γίνει επίκληση της αιτιολόγησης αυτής.

(27) Αντίθετα, η Επιτροπή κρίνει ότι οι τοπικές αρχές δεν ασκούν διακριτική εξουσία όταν χορηγούν απαλλαγή από τον επαγγελματικό και τον έγγειο φόρο σε νεοϊδρυθείσες επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τις δραστηριότητες προβληματικών επιχειρήσεων. Βάσει των πληροφοριών που διαβίβασαν οι γαλλικές αρχές, φαίνεται σαφώς ότι η χορήγηση της απαλλαγής από μέρους των τοπικών αρχών ισχύει για κάθε νέα επιχείρηση που ιδρύεται για να αναλάβει προβληματική επιχείρηση η οποία εδρεύει στο έδαφός τους. Τούτο ουδόλως μεταβάλλει, ωστόσο, το συμπέρασμα σχετικά με τον επιλεκτικό χαρακτήρα των απαλλαγών. Ακόμα και αν οι απαλλαγές αυτές από τον επαγγελματικό φόρο και τον έγγειο φόρο χορηγούνται κατά περίπτωση, παρ' όλα αυτά, όπως απεδείχθη ανωτέρω εφαρμόζονται σε ειδική ομάδα επιχειρήσεων, δηλαδή σε εκείνες που πληρούν τα αυστηρά κριτήρια που καθορίζονται στο άρθρο 44 septies του γενικού φορολογικού κώδικα.

(28) Εν κατακλείδι, δεδομένου ότι όλα τα συστατικά στοιχεία της έννοιας της κρατικής ενίσχυσης υπάρχουν, τα συγκεκριμένα μέτρα αποτελούν καθεστώς κρατικών ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1 της συνθήκης.

Περί ήσσονος σημασίας

(29) Τα συγκεκριμένα πλεονεκτήματα δεν περιορίζονται ως προς το ποσό τους άρα το καθεστώς δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι προβλέπει μέτρα ήσσονος σημασίας. Ωστόσο, δεν αποκλείεται, σε ορισμένες μεμονωμένες περιπτώσεις, τα πλεονεκτήματα να παρέχονται σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην κοινοτική ρύθμιση περί ενισχύσεων ήσσονος σημασίας.

(30) Ο ορισμός αυτών που νοούνται ως ενισχύσεις ήσσονος σημασίας καθορίστηκε για πρώτη φορά στο κοινοτικό πλαίσιο ενισχύσεων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις που εξέδωσε η Επιτροπή στις 20 Μαΐου 1992 [1] (το οποίο καλείται στο εξής «πλαίσιο ΜΜΕ»). Στο σημείο 3.2 ορίζεται το πεδίο εφαρμογής του κανόνα περί ήσσονος σημασίας σε ποσό ενίσχυσης 50 000 ευρώ ανά επιχείρηση για τριετή χρονική περίοδο για ορισμένες μεγάλες κατηγορίες δαπανών (επενδύσεις, κατάρτιση). Εκ του γεγονότος αυτού, οι μεμονωμένες ενισχύσεις ύψους μέχρι 50 000 ευρώ για συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών, καθώς και τα καθεστώτα ενισχύσεων βάσει των οποίων οι καταβαλλόμενες στις επιχειρήσεις ενισχύσεις για συγκεκριμένη κατηγορία δαπανών και για τριετή χρονική περίοδο περιορίζονταν σε ποσό που δεν υπέκειτο στην προηγούμενη κοινοποίηση που προβλέπεται στο άρθρο 88 παράγραφος 3 της συνθήκης (πρώην άρθρο 93 παράγραφος 3). Προβλεπόταν ωστόσο ένας όρος: η μεμονωμένη κοινοποίηση ή το καθεστώς ενίσχυσης έπρεπε να περιλαμβάνει ρητό όρο που προέβλεπε ότι η συμπληρωματική ενίσχυση που χορηγείτο στην ίδια ενδεχομένως επιχείρηση για το ίδιο είδος δαπάνης και η οποία προερχόταν από άλλες πηγές ή βάσει άλλων καθεστώτων, δεν έπρεπε να υπερβαίνει τις 50 000 ευρώ. Στην παράγραφο 3.2 προσδιορίζεται ότι ο κανόνας περί ήσσονος σημασίας δεν εφαρμόζεται στους ευαίσθητους τομείς (βιομηχανία σιδήρου και χάλυβα, ναυπηγική, συνθετικές ίνες, αυτοκινητοβιομηχανία, γεωργία, αλιεία, μεταφορές και ανθρακοβιομηχανία).

(31) Με την ανακοίνωση της Επιτροπής του 1996, σχετικά με τις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας [2] τροποποιείται ο κανόνας περί ήσσονος σημασίας της πλαισίωσης των ΜΜΕ. Το μέγιστο συνολικό ποσό της ενίσχυσης ήσσονος σημασίας αυξάνεται σε 100 000 ευρώ για τριετή χρονική περίοδο αρχής γενομένης από την καταβολής της πρώτης ενίσχυσης ήσσονος σημασίας. Το ποσό αυτό κάλυπτε κάθε δημόσια ενίσχυση που χορηγείτο ως ενίσχυση ήσσονος σημασίας και δεν επηρέαζε τη δυνατότητα του δικαιούχου να λάβει άλλες ενισχύσεις βάσει άλλων καθεστώτων που είχε εγκρίνει η Επιτροπή. Ο κανόνας αυτός δεν εφαρμόζετο στους τομείς που καλύπτονταν από τη σ υνθήκη ΕΚΑΧ, στο ναυπηγικό τομέα, στον τομέα των μεταφορών και στις ενισχύσεις που χορηγούνταν για δαπάνες του γεωργικού ή του αλιευτικού τομέα.

(32) Με το άρθρο 1 του κανονισμού ΕΚ αριθ. 69/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, για την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις ενισχύσεις ήσσονος σημασίας [3], επεκτείνεται το πεδίο εφαρμογής του κανόνα περί ήσσονος σημασίας σε όλους τους τομείς, με εξαίρεση τον τομέα των μεταφορών και των δραστηριοτήτων που αφορούν την παραγωγή, μεταποίηση ή εμπορία των προϊόντων που απαριθμούνται στο παράρτημα I της συνθήκης, των ενισχύσεων για δραστηριότητες που συνδέονται με τις εξαγωγές, δηλαδή ενισχύσεων που συνδέονται άμεσα με εξαγόμενες ποσότητες, τη θέσπιση και λειτουργία δικτύου διανομής ή άλλες τρέχουσες δαπάνες που συνδέονται με την εξαγωγική δραστηριότητα και των ενισχύσεων που υπόκεινται στην κατά προτίμηση χρησιμοποίηση εθνικών προϊόντων έναντι των εισαγόμενων. Βάσει του άρθρου 2 του προαναφερθέντος κανονισμού, το συνολικό ποσό των ενισχύσεων ήσσονος σημασίας που χορηγούνται στην ίδια επιχείρηση δεν μπορεί να υπερβεί τις 100 000 ευρώ για τριετή χρονική περίοδο. Το ανώτατο αυτό όριο εφαρμόζεται ανεξαρτήτως της μορφής και του στόχου των ενισχύσεων.

(33) Σύμφωνα με την ερμηνεία της Επιτροπής [4], η εξέταση των μη κοινοποιηθέντων μέτρων, ακόμα και αν προηγούντο της έναρξης ισχύος του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001, πρέπει να πραγματοποιείται βάσει του εν λόγω κανονισμού, με την επιφύλαξη της εφαρμογής των κανόνων που ίσχυαν κατά το χρόνο εκτέλεσης των ενισχύσεων εφόσον αυτές δεν εξαιρούνται βάσει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001.

[1] ΕΕ C 213 της 19.8.1992, σ. 2.

[2] ΕΕ C 68 της 6.3.1996, σ. 9.

[3] ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 30.

[4] Βλέπε ιδίως απόφαση 2003/626/ΕΚ της Επιτροπής, της 27ης Νοεμβρίου 2002, σχετικά με το καθεστώς ενίσχυσης που εφάρμοσε η Γερμανία — «Πρόγραμμα δανειοδοτήσεων του ομοσπόνδου κράτους της Θουριγγίας υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων» (ΕΕ L 223 της 5.9.2003, σ. 32).

(34) Ως εκ τούτου, η εφαρμογή των συγκεκριμένων μέτρων δεν αποτελεί κρατική ενίσχυση όταν τηρούνται οι όροι που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 69/2001 ή, αν όχι, οι κανόνες περί ήσσονος σημασίας που ίσχυαν την εποχή που χορηγήθηκαν τα πλεονεκτήματα.

Συμβιβάσιμο

Γενικά

(35) Δεδομένου ότι το μέτρο αποτελεί καθεστώς ενισχύσεων κατά την έννοια του άρθρου 87 παράγραφος 1, το συμβιβάσιμο πρέπει να αξιολογηθεί βάσει των παρεκκλίσεων που προβλέπονται στις παραγράφους 2 και 3 του ιδίου άρθρου.

(36) Οι παρεκκλίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 2 και στο άρθρο 87 παράγραφος 2 στοιχεία β), δ) και ε) προφανώς δεν εφαρμόζονται και δεν γίνεται επίκλησή τους από μέρους των γαλλικών αρχών. Αντίθετα, θα πρέπει να εξεταστούν οι παρεκκλίσεις που αφορούν την ανάπτυξη ορισμένων περιφερειών ή ορισμένων τομέων που προβλέπονται στο άρθρο 87 παράγραφος 3 στοιχεία α) και γ). Δεδομένου ότι πρόκειται για ενισχύσεις που έχουν ως στόχο την ανάπτυξη ορισμένων τομέων, λαμβανομένης υπόψη της φύσης των συγκεκριμένων μέτρων, τα μόνα σχετικά κριτήρια είναι εκείνα που αφορούν τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων, καθώς και εκείνα που αφορούν ενισχύσεις υπέρ μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων.

(37) Κατά συνέπεια, όπως αναφέρεται στην απόφαση για την κίνηση της επίσημης διαδικασίας εξέτασης, η Επιτροπή χρειάστηκε να αναλύσει το μέτρο σε σχέση με τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης προβληματικών επιχειρήσεων, καθώς και με εκείνες που εφαρμόζονται στις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Κατ εφαρμογή της ανακοίνωσης της Επιτροπής για τον καθορισμό των εφαρμοστέων κανόνων για την αξιολόγηση παράνομης κρατικής ενίσχυσης [1], το ίδιο μέτρο πρέπει να εξεταστεί βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών που ίσχυαν όταν χορηγήθηκε η ενίσχυση. Η Επιτροπή πρέπει επίσης να εξετάσει τις συγκεκριμένες ενισχύσεις σε σχέση με τους κανόνες που εφαρμόζονται στις ενισχύσεις υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων. Σχετικά με το θέμα αυτό, οι κανόνες που εφαρμόζονται είναι καταρχάς εκείνοι που προβλέπονται στο σήμερα ισχύοντα κανονισμό απαλλαγής και μόνο επικουρικά θα πρέπει να εφαρμοστούν οι ανακοινώσεις που ίσχυαν όταν χορηγήθηκε η ενίσχυση [2].

Ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων

(38) Όσον αφορά τους κανόνες σχετικά με τις ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων, στην παρούσα περίπτωση εφαρμόζονται τρεις σειρές διατάξεων, δεδομένου ότι το μέτρο, που εγκρίθηκε το 1989, εξακολουθεί να ισχύει. Πρόκειται για τα σημεία 227, 228 και 177 της όγδοης έκθεσης της Επιτροπής για την πολιτική ανταγωνισμού του 1979, για τις κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων που δημοσιεύθηκαν το 1994 [3] και για τις νέες κατευθυντήριες γραμμές που δημοσιεύθηκαν το 1999 [4].

(39) Σχετικά με το θέμα αυτό οι γαλλικές αρχές προβάλλουν ένα «επικουρικό» επιχείρημα για να αιτιολογήσουν τα μέτρα βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών. Επισημαίνουν ότι η εφαρμογή της απαλλαγής υπόκειται πάντα στην ύπαρξη κατάλληλου προγράμματος αναδιάρθρωσης το οποίο έχει εγκριθεί από δικαστική αρχή στην περίπτωση δικαστικής διαδικασίας ή από φορολογικές αρχές όταν δεν απαιτείται δικαστική διαδικασία.

(40) Αρχικά, παρατηρείται ότι θα μπορούσαν να τύχουν των συγκεκριμένων μέτρων επιχειρήσεις που δεν μπορεί να υπαχθούν στην κοινοτική έννοια της προβληματικής επιχείρησης. Ακόμα και απουσία ρητού ορισμού, οι κατευθυντήριες γραμμές του 1994 [5] και του 1999 [6] αναφέρουν τυπικά κριτήρια και χαρακτηριστικά των επιχειρήσεων αυτών τα οποία ανταποκρίνονται ουσιαστικά στα κριτήρια που εφαρμόζονταν προηγουμένως. Ο ίδιος ωστόσο ο μηχανισμός της ενίσχυσης υπό μορφή απαλλαγής από το φόρο εταιρειών προϋποθέτει ότι ο δικαιούχος θα αποκομίσει κέρδη κατά τα δύο έτη μετά την ανάληψη της δραστηριότητας. Είναι αμφίβολο κατά πόσον μία επιχείρηση η οποία παράγει κέρδη με τέτοια ταχύτητα μπορεί να εξομοιωθεί με προβληματική επιχείρηση.

(41) Τέλος, όσον αφορά τη χρονική περίοδο πριν από το 1994, θα πρέπει να επισημανθεί καταρχάς ότι τα εθνικά μέτρα δεν μπορεί να εγκρίνονται ως ενισχύσεις διάσωσης. Ουσιαστικά οι ενισχύσεις αυτές πρέπει, σύμφωνα με την όγδοη έκθεση της Επιτροπής για την πολιτική του ανταγωνισμού, να συνίστανται σε ενισχύσεις ρευστότητας που λαμβάνουν τη μορφή εγγυήσεων δανείων ή επιστρεπτέων δανείων με επιτόκιο ισοδύναμο με εκείνο της αγοράς, να περιορίζονται σε ό,τι απαιτείται για να συνεχίσει η εκμετάλλευση της επιχείρησης, να καταβάλλονται μόνο κατά την απαιτούμενη χρονική περίοδο —κατά γενικό κανόνα για ένα εξάμηνο— να ανταποκρίνονται στον ορισμό των μέτρων εξυγείανσης και να μην κλονίζουν την ισορροπία της βιομηχανικής κατάστασης άλλων κρατών μελών. Οι όροι αυτοί ουσιαστικά δεν πληρούνται από τα συγκεκριμένα μέτρα.

(42) Όσον αφορά τις ενισχύσεις για αναδιάρθρωση, η έκθεση απαιτεί την υποβολή ενός συγκροτημένου προγράμματος αναδιάρθρωσης, ικανού να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητα της συγκεκριμένης δραστηριότητας. Η ένταση και το ποσό

[1] ΕΕ C 119 της 22.5.2002, σ. 22.

[2] Τα κριτήρια αυτά, που προκύπτουν από την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 της Επιτροπής, της 12ης Ιανουαρίου 2001, σχετικά με την εφαρμογή των άρθρων 87 και 88 της συνθήκης ΕΚ στις κρατικές ενισχύσεις υπέρ των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΕΕ L 10 της 13.1.2001, σ. 33) και στην προαναφερθείσα ανακοίνωση, αναφέρονται πλέον ρητά στην παράγραφο 1α του άρθρου 10 το οποίο εισήχθη με τον κανονισμό επί της αρχής που εκδόθηκε από την Επιτροπή στις 10 Δεκεμβρίου 2003.

[3] ΕΕ C 368 της 23.12.1994, σ. 12.

[4] ΕΕ C 288 της 9.10.1999, σ. 2.

[5] Τμήμα 2.1.

[6] Τμήμα 2.1.

της ενίσχυσης δεν πρέπει εξάλλου να υπερβαίνουν το ελάχιστο αναγκαίο για τη στήριξη της επιχείρησης κατά τη χρονική περίοδο της αναδιάρθρωσης, πρέπει να είναι περιορισμένα και προοδευτικά μειούμενα. Η έκθεση τονίζει επίσης την ανάγκη μείωσης στο ελάχιστο των στρεβλώσεων του ανταγωνισμού που μπορεί να προκύψουν από αυτού του είδους τις ενισχύσεις, ειδικότερα στους πιο ευαίσθητους τομείς.

(43) Οι όροι αυτοί ουδόλως πληρούνται από τα εν λόγω μέτρα. Όσον αφορά το πρόγραμμα αναδιάρθρωσης, στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας, το άρθρο L 621-85 του γαλλικού εμπορικού κώδικα απαριθμεί τους όρους που πρέπει να πληρούν όλες οι προσφορές εξαγοράς προβληματικής επιχείρησης —ή κλάδου δραστηριότητας— για να εγκριθούν από τη δικαστική αρχή. Οι προσφορές αυτές πρέπει υποχρεωτικά να αναφέρουν τις προβλέψεις δραστηριότητας και χρηματοδότησης, την τιμή μεταβίβασης και τις λεπτομέρειες πληρωμής της, το επίπεδο και τις προοπτικές απασχόλησης που δικαιολογεί συγκεκριμένη δραστηριότητα, τις συσταθείσες εγγυήσεις για τη διασφάλιση της εκτέλεσης της προσφοράς και τις προβλέψεις μεταβίβασης στοιχείων του ενεργητικού κατά τη διάρκεια των δύο ετών που ακολουθούν τη μεταβίβαση. Σύμφωνα με τον εν λόγω κώδικα, τα καθοριστικά κριτήρια είναι η διατήρηση της απασχόλησης και η εγγύηση της πληρωμής των πιστωτών. Έτσι, αντίθετα από ό,τι επιβάλλουν οι κανόνες περί κρατικών ενισχύσεων για την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων που αναφέρονται στην όγδοη έκθεση της Επιτροπής για την πολιτική ανταγωνισμού, ουδόλως ελήφθη υπόψη η επίδραση της ενίσχυσης στις συνθήκες του ανταγωνισμού. Ούτε η κατάσταση της αγοράς ούτε η επίδραση στους ανταγωνιστές ούτε η ενδεχόμενη ύπαρξη άλλων ενισχύσεων λήφθηκαν υπόψη στο πλαίσιο της δικαστικής διαδικασίας. Επίσης, όταν η αξιολόγηση του προγράμματος αναδιάρθρωσης καταλήγει στις φορολογικές υπηρεσίες, ο μόνος παράγοντας που λαμβάνεται υπόψη είναι η ικανότητα του εν λόγω προγράμματος να εξασφαλίσει τη διαρκή διατήρηση της δραστηριότητας, το δε θέμα του ανταγωνισμού απουσιάζει πλήρως. Εξάλλου, η ένταση της ενίσχυσης δεν περιορίζεται στο απολύτως αναγκαίο ούτε μειώνεται προοδευτικά, όπως απαιτούν οι προαναφερθέντες κανόνες. Έτσι, το ποσό της ενίσχυσης θα εξαρτηθεί μόνο από την ικανότητα της επιχείρησης να παραγάγει κέρδη. Όσο πιο υψηλά είναι αυτά, τόσο το ποσό της ενίσχυσης θα είναι μεγαλύτερο.

(44) Σχετικά με τη χρονική περίοδο από 1994 έως 1999, οι κοινοτικές κατευθυντήριες γραμμές του 1994 περιλαμβάνουν ουσιαστικά όσον αφορά τις ενισχύσεις διάσωσης τους ίδιους κανόνες με την όγδοη έκθεση για την πολιτική ανταγωνισμού. Ως εκ τούτου, το συγκεκριμένο μέτρο δεν μπορεί να κριθεί συμβιβάσιμο αν εφαρμοστούν οι κανόνες αυτοί, για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 41.

(45) Όσον αφορά τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, οι κατευθυντήριες γραμμές του 1994 περιλαμβάνουν την ίδια αρχή πρόληψης αδικαιολογήτων στρεβλώσεων του ανταγωνισμού με τους κανόνες που αναφέρονται στην όγδοη έκθεση για τον ανταγωνισμό. Οι κατευθυντήριες αυτές γραμμές επιβάλλουν εξάλλου περιορισμό της ενίσχυσης στο ελάχιστο απολύτως αναγκαίο και τήρηση των ειδικών κανόνων εφαρμογής που αφορούν τους ευαίσθητους τομείς, κανόνες οι οποίοι δεν τηρούνται στη συγκεκριμένη περίπτωση όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 43 ανωτέρω.

(46) Ένα καθεστώς ενίσχυσης προβληματικών επιχειρήσεων θα μπορούσε, υπό ορισμένους όρους, να δικαιολογηθεί βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών του 1994 εάν το μέτρο απευθύνετο μόνο στις ΜΜΕ. Στο σημείο 3.2.4 των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών ορίζονται οι ΜΜΕ ως επιχειρήσεις με 250 το πολύ εργαζομένους των οποίων κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα 20 εκατ. ECU (ή τα 10 εκατ. ECU για το συνολικό ισολογισμό) και των οποίων το 25 % του κεφαλαίου το πολύ ανήκει σε επιχειρήσεις άλλες πλην των ΜΜΕ. Ωστόσο, σύμφωνα με τις πληροφορίες που ανακοίνωσαν οι γαλλικές αρχές δεν υπάρχει κανένας περιορισμός του πλεονεκτήματος αυτού ως προς τις μεγάλες επιχειρήσεις, τουλάχιστον πέντε επιχειρήσεις αυτού του είδους έτυχαν του μέτρου στο πλαίσιο της διαδικασίας έγκρισης. Επίσης, όλες οι εγκρίσεις που χορήγησε το Υπουργείο Οικονομικών πρέπει να αφορούν επιχειρήσεις των οποίων ο κύκλος εργασιών υπερβαίνει τα 150 εκατ. ευρώ. Όσον αφορά τα κριτήρια των κατευθυντηρίων γραμμών του 1994, οι επιχειρήσεις αυτές δεν θα είχαν μπορέσει ποτέ να τύχουν καθεστώτος ενίσχυσης, οι δε ενισχύσεις που έλαβαν θα έπρεπε να είχαν αποτελέσει αντικείμενο μεμονωμένης κοινοποίησης (σημείο 4.2).

(47) Όσον αφορά τις ΜΜΕ, στο σημείο 3.2.4 των κατευθυντηρίων γραμμών του 1994, η Επιτροπή αναφέρει ότι, λαμβανομένης υπόψη της περιορισμένης επίπτωσης των ενισχύσεων αυτών στον ανταγωνισμό, η Επιτροπή δεν απαιτεί οι ενισχύσεις για αναδιάρθρωση υπέρ ΜΜΕ να υπόκεινται σε κανόνες τόσο αυστηρούς όσο εκείνες που χορηγούνται σε μεγάλες επιχειρήσεις όσον αφορά τις μειώσεις παραγωγικού δυναμικού και τις υποχρεώσεις σχετικά με την απασχόληση. Ωστόσο, στο σημείο 4.1 των ιδίων κατευθυντηρίων γραμμών αναφέρεται ότι τα καθεστώτα ενίσχυσης υπέρ των ΜΜΕ, για να γίνουν αποδεκτά, πρέπει να αναφέρουν σαφώς τις επιλέξιμες επιχειρήσεις, τους προς πλήρωση όρους για τη χορήγηση της ενίσχυσης και το μέγιστο ποσό που μπορεί να χορηγηθεί. Εξάλλου, το σημείο 3.2.2 απαιτεί την υποβολή ενός σχεδίου ικανού να αποκαταστήσει τη βιωσιμότητα εντός λογικού χρονικού διαστήματος και το οποίο σχέδιο να στηρίζεται σε εσωτερικούς παράγοντες. Στο σχέδιο αυτό πρέπει ειδικότερα να λαμβάνονται υπόψη οι ενδεχόμενες δυσμενείς συνέπειες για τους ανταγωνιστές και να προβλέπεται ενίσχυση ανάλογη με το κόστος και τα πλεονεκτήματα της αναδιάρθρωσης. Από την άλλη πλευρά, το γαλλικό μέτρο δεν καθορίζει ανώτατο όριο για το ποσό της ενίσχυσης. Ο προσδιορισμός των επιχειρήσεων που μπορεί να τύχουν πλεονεκτήματος είναι μόνο σχετικός, δεδομένου ότι εναπόκειται στη δικαστική αρχή ή στις φορολογικές υπηρεσίες να χορηγήσουν έγκριση για τις νέες επιχειρήσεις που αναλαμβάνουν τις δραστηριότητες προβληματικών ώστε να τύχουν της απαλλαγής. Ωστόσο, όπως αυτό ήδη επισημάνθηκε, ούτε η δικαστική αρχή ούτε η φορολογική διοίκηση δεν έλαβαν υπόψη τους το θέμα του ανταγωνισμού. Τα προγράμματα αναδιάρθρωσης εγκρίθηκαν βάσει κριτηρίων σταθερότητας και βιωσιμότητας, χωρίς να αξιολογηθεί η επίδραση στον ανταγωνισμό. Κατά συνέπεια, το καθεστώς ενισχύσεων που χορηγήθηκαν από το 1994 έως το 1999 σε νεοσυσταθείσες ΜΜΕ, βάσει του άρθρου 44 septies δεν συμφωνεί με τις απαιτήσεις των κατευθυντηρίων γραμμών του 1994 για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και την αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων.

(48) Τέλος, όσον αφορά τη χρονική περίοδο από το 1999 μέχρι σήμερα, το σημείο 3.1 των κατευθυντηρίων γραμμών του 1999 περιορίζει τη μορφή, τη διάρκεια και το ποσό των ενισχύσεων στη διάσωση και απαιτεί να μην υπάρχουν σοβαρές επιπτώσεις σε άλλα κράτη μέλη. Για τους λόγους που αναφέρονται στο σημείο 41 ανωτέρω, το γαλλικό καθεστώς σαφώς δεν πληροί τους όρους αυτούς.

(49) Όσον αφορά τις ενισχύσεις αναδιάρθρωσης, το σημείο 3.2.2 των κατευθυντηρίων γραμμών του 1999 επιβάλλει ιδίως τη λήψη μέτρων για τη μείωση, στο μέτρο του δυνατού, των επιπτώσεων της ενίσχυσης στους ανταγωνιστές και για τον περιορισμό της στο απολύτως αναγκαίο ελάχιστο ώστε να καταστεί δυνατή η αναδιάρθρωση, σε συνάρτηση με τους διαθέσιμους χρηματοοικονομικούς πόρους της επιχείρησης, των μετόχων της ή του ομίλου στον οποίο ανήκει. Ένα καθεστώς στο οποίο, όπως στη συγκεκριμένη περίπτωση, δεν λαμβάνονται υπόψη οι επιδράσεις της ενίσχυσης, το δε ποσό καθορίζεται μόνο σε συνάρτηση με τους φόρους που θα οφείλονταν αν αυτή δεν χορηγείτο, δεν μπορεί να εγκριθεί επ αυτής της βάσης, όπως ήδη αποδεικνύεται στις αιτιολογικές σκέψεις 43 και 47 ανωτέρω.

(50) Όσον αφορά τη δυνατότητα έγκρισης των καθεστώτων ενίσχυσης για αναδιάρθρωση μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, που προβλέπεται στο σημείο 4 των κατευθυντηρίων γραμμών του 1999, είναι αρκετή η διαπίστωση ότι το γαλλικό καθεστώς δεν αφορά μόνο τις επιχειρήσεις αυτές και ότι ακόμα και για τις ΜΜΕ δεν εξασφαλίζει ότι το ποσό της ενίσχυσης θα περιοριστεί στο απολύτως αναγκαίο όπως απαιτείται στο σημείο 4.4 στοιχείο γ) των εν λόγω κατευθυντηρίων γραμμών.

(51) Επιπλέον, στο σημείο 7 των κατευθυντηρίων γραμμών του 1999 προβλέπεται ρητά ότι μία νεοσυσταθείσα επιχείρηση δεν μπορεί να τύχει ενισχύσεων διάσωσης και αναδιάρθρωσης όταν η επιχείρηση αυτή προκύπτει από την εκκαθάριση προηγούμενης επιχείρησης ή περιορίζεται στην ανάληψη των στοιχείων του ενεργητικού της. Συμβαίνει ό,τι και στην περίπτωση μιας επιχείρησης που ιδρύει μια θυγατρική με σκοπό αυτή να δεχθεί ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού και ενδεχομένως το παθητικό της. Ωστόσο, σύμφωνα με τις πληροφορίες που κοινοποίησαν οι γαλλικές αρχές, το φορολογικό πλεονέκτημα χορηγείται μόνο στις επιχειρήσεις που έχουν ως αποκλειστικό αντικείμενο την ανάκαμψη προβληματικών δραστηριοτήτων και έχουν συσταθεί ακριβώς για το σκοπό αυτό, χωρίς να περιορίζεται μόνο στην υποτιθέμενη σύσταση μίας θυγατρικής ως μέσου ανάκαμψης. Επιπλέον, τα πρόσωπα που κατείχαν προηγουμένως, άμεσα ή έμμεσα, το κεφάλαιο της προβληματικής επιχείρησης δεν μπορούν να κατέχουν άνω του 50 % της νέας επιχείρησης, η οποία πρέπει να είναι νομικά και οικονομικά ανεξάρτητη από τη μεταβιβάζουσα επιχείρηση. Κατά συνέπεια, οι φορολογικές απαλλαγές που χορηγήθηκαν μετά το 1999, σύμφωνα με το άρθρο 44 septies του γενικού φορολογικού κώδικα, δεν μπορεί να δικαιολογηθούν βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών του 1999 για τις κρατικές ενισχύσεις διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

Ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα

(52) Κατά δεύτερο λόγο, θα πρέπει να εξεταστεί το μέτρο βάσει των διατάξεων για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Τα σχετικά κείμενα για την εξέταση αυτή, η ανακοίνωση της Επιτροπής για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα του 1979 ([1]) για τη χρονική περίοδο από 1991 ως 1998 καταρχάς, και κατόπιν οι κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα του 1998 ([2]), για τη χρονική περίοδο από το 1998 μέχρι σήμερα.

(53) Στην ανακοίνωση του 1979 προβλέπεται στο σημείο 18 i) του παραρτήματος ότι μπορεί να θεωρηθεί ως αρχική ενίσχυση «μία ενίσχυση σε κεφάλαιο υπό μορφή εξαγοράς εγκαταστάσεων που έχουν κλείσει ή που θα είχαν κλείσει χωρίς την εξαγορά αυτή».

(54) Προκύπτει από την ίδια ανακοίνωση ότι ενισχύσεις για αρχικές επενδύσεις μπορούν να εγκριθούν εντός των ορίων που προβλέπονται στο σημείο 2 της ανακοίνωσης αυτής. Έτσι, όσον αφορά τη Γαλλία, στα υπερπόντια διαμερίσματα εφαρμόζεται ανώτατο όριο 75 % καθαρού ισοδύναμου επιχορήγησης. Στο τμήμα της γαλλικής επικράτειας που λαμβάνει πριμοδότηση περιφερειακής ανάπτυξης ([3]), βάσει της ανακοίνωσης επιτρέπονται ενισχύσεις διαφοροποιούμενης ανάλογα με την περιφέρεια έντασης.

(55) Κατόπιν, μολονότι το ανώτατο εφαρμοζόμενο όριο στα υπερπόντια διαμερίσματα παραμένει σταθερό στο 75 %, οι επιλέξιμες περιφέρειες και τα ανώτατα εφαρμοζόμενα όρια στη μητροπολιτική χώρα καθορίζονται από το χάρτη χωροταξίας που εγκρίθηκε με την απόφαση 85/18/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 10ης Οκτωβρίου 1984, σχετικά με την οριοθέτηση των ζωνών στη Γαλλία στις οποίες μπορεί να εφαρμόζεται το καθεστώς πριμοδότησης χωροταξίας ([4]) (prime d'aménagement du territoire) και τις μεταγενέστερες τροποποιήσεις της ([5]).

(56) Στη συγκεκριμένη περίπτωση, στις περιπτώσεις που η απαλλαγή από το φόρο εταιρειών εφαρμόζεται άμεσα γιατί η μεταβίβαση των εγκαταστάσεων πραγματοποιείται στο πλαίσιο διαδικασίας λόγω αδυναμίας εκπλήρωσης υποχρεώσεων, μπορεί όντως να θεωρηθεί ότι οι εγκαταστάσεις θα είχαν κλείσει εάν δεν είχε πραγματοποιηθεί η ανάληψη δραστηριοτήτων. Το ίδιο συμβαίνει όταν η απαλλαγή χορηγείται από τη φορολογική διοίκηση λόγω του ότι ένας από τους απαιτούμενους όρους για την έγκριση είναι το ότι η οικονομική κατάσταση της επιχείρησης καθιστά επικείμενη την παύση της δραστηριότητας. Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι μπορεί να εφαρμοστούν στη συγκεκριμένη περίπτωση οι διατάξεις της ανακοίνωσης του 1979.

(57) Κατά συνέπεια, η Επιτροπή κρίνει ότι μπορεί να θεωρήσει συμβιβάσιμες με τη συνθήκη τις ενισχύσεις που είχαν χορηγηθεί πριν από την έναρξη ισχύος της ανακοίνωσης του 1998, έως τα ανώτατα όρια έντασης που εφαρμόζονταν στην περιφέρεια τότε που αυτές χορηγήθηκαν, προσαυξημένα, κατά περίπτωση, με την προσαύξηση που προβλέπεται για τις ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ ([6]).

([1]) ΕΕ C 31 της 3.2.1979, σ. 9.
([2]) ΕΕ C 74 της 10.3.1998, σ. 9.
([3]) Καθορίζεται στο παράρτημα I του διατάγματος αριθ. 76/325, της 14ης Απριλίου 1976, που δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα της Γαλλικής Δημοκρατίας, αριθ. 90 της 14ης Απριλίου 1976.
([4]) ΕΕ L 11 της 12.1.1985, σ. 28.
([5]) Βλέπε ιδίως τις αποφάσεις της Επιτροπής στις υποθέσεις N 515/94, N 699/94 και N 45/2000.
([6]) Βλέπε σημείο 4.1 του κοινοτικού πλαισίου ενισχύσεων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του 1992 και σημείο 4.2.1 του κοινοτικού πλαισίου ενισχύσεων στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις του 1996 (ΕΕ C 213 της 23.7.1996, σ. 4).

(58) Όσον αφορά τις κατευθυντήριες γραμμές του 1998, στο σημείο 4.4 του εν λόγω κειμένου χαρακτηρίζονται ως αρχικές επενδύσεις η εξαγορά εγκαταστάσεων που είχαν κλείσει ή που θα είχαν κλείσει χωρίς την εξαγορά αυτή, εκτός αν οι υπό εξέταση εγκαταστάσεις ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση. Η τελευταία αυτή εξαίρεση καταργείται από το σημείο 7.1 των κοινοτικών κατευθυντηρίων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων του 1999. Για τους λόγους που ήδη εκτίθενται ανωτέρω, η Επιτροπή κρίνει ότι στη συγκεκριμένη περίπτωση πρόκειται όντως για ανάληψη της δραστηριότητας εγκαταστάσεων οι οποίες «είχαν κλείσει ή θα είχαν κλείσει χωρίς την εν λόγω εξαγορά». Εξάλλου, ακόμα και αν πρόκειται για την περίοδο από Μάρτιο έως Οκτώβριο 1998, κατά τη διάρκεια της οποίας εφαρμοζόταν η προαναφερθείσα εξαίρεση, το μέτρο αποτελεί φορολογική απαλλαγή από την οποία ωφελείται μόνο η νεοσυσταθείσα επιχείρηση η οποία αναλαμβάνει τη δραστηριότητα και δεν μπορεί να συναχθεί ότι χορηγεί πλεονέκτημα σε προβληματική επιχείρηση η οποία μεταβιβάζει τη δραστηριότητά της.

(59) Στις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 προβλέπεται στο σημείο 4.10 η υποχρέωση να υπόκεινται οι επενδύσεις για αρχικές ενισχύσεις στην υποχρέωση της διατήρησης της εκάστοτε επένδυσης για ελάχιστη χρονική περίοδο πέντε ετών.

(60) Στην περίπτωση αυτή, δεν αποκλείεται σε ορισμένες ιδιαίτερες περιπτώσεις, οι απαλλαγές να καλύπτουν τμήμα της τιμής εξαγοράς εγκαταστάσεων ή τμήματος των στοιχείων του ενεργητικού τους (όπως οικοπέδων, κτιρίων, εργοστασίου ή μηχανικού εξοπλισμού), δεδομένου ότι θεωρούνται ως ενίσχυση συμβιβάσιμη, με την επιφύλαξη της διατήρησης της επένδυσης για ελάχιστη χρονική περίοδο πέντε ετών. Ο τελευταίος αυτός όρος, που δεν απαιτείται ρητά από το άρθρο 44 septies, θα μπορούσε να τηρηθεί σε ορισμένες ειδικές περιπτώσεις.

(61) Τέλος, σύμφωνα με το σημείο 4.8 των κατευθυντηρίων γραμμών, η ένταση της ενίσχυσης πρέπει να διαφέρει ανάλογα με τη φύση των ενισχυμένων περιφερειών. Για τη χρονική περίοδο 2000 έως 2006, οι επιλέξιμες περιφέρειες και τα ανώτατα όρια έντασης που εφαρμόζει η Γαλλία προκύπτουν από το πλαίσιο ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα που εγκρίθηκε με την απόφαση της Επιτροπής, της 13ης Μαρτίου 2000, στην υπόθεση N 45/2000. Το καθεστώς που αποτελεί αντικείμενο της παρούσας απόφασης δεν προβλέπει κανένα περιορισμό της έντασης των ενισχύσεων υπό μορφή φορολογικού πλεονεκτήματος. Ωστόσο, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του καθεστώτος αυτού είναι συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά εφόσον χορηγούνται σε επιχειρήσεις που βρίσκονται σε επιλέξιμες περιφέρειες, έως το ύψος της ενίσχυσης που εγκρίνεται για τις περιφέρειες αυτές και υπό την προϋπόθεση ότι η συγκεκριμένη επένδυση διατηρείται τουλάχιστον για πέντε έτη.

Ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ

(62) Κατά τρίτο λόγο, όσον αφορά τους κανόνες που εφαρμόζονται στις ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ, θα πρέπει να επισημανθεί σαφώς ότι τα γαλλικά μέτρα δεν περιορίζονται στις ΜΜΕ και ότι, κατά συνέπεια, το καθεστώς δεν μπορεί για το λόγο αυτό να θεωρηθεί συμβιβάσιμο.

(63) Ωστόσο, σε ορισμένες μεμονωμένες περιπτώσεις, οι ενισχύσεις μπορεί να είναι σύμφωνες με τους όρους που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001 ή, εάν όχι, με προηγούμενα κείμενα σχετικά με ενισχύσεις υπέρ των ΜΜΕ [1].

(64) Στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001 θεωρούνται συμβιβάσιμες και εξαιρούνται από την υποχρέωση κοινοποίησης οι ενισχύσεις για επενδύσεις σε υλικά στοιχεία που πραγματοποιούν μικρές επιχειρήσεις, έως ένταση 15 % ή μεσαίες επιχειρήσεις, έως ένταση 7,5 %, με την επιφύλαξη της τήρησης των όρων που προβλέπει. Σύμφωνα με το άρθρο 2 στοιχείο γ) του κανονισμού αυτού, μία επένδυση σε πάγια στοιχεία του ενεργητικού που πραγματοποιείται υπό μορφή εξαγοράς εγκαταστάσεων που θα είχαν κλείσει χωρίς την εν λόγω εξαγορά πρέπει να θεωρηθεί ως επένδυση σε υλικά στοιχεία.

(65) Η Επιτροπή για τους λόγους που αναφέρονται στην αιτιολογική σκέψη 55 ανωτέρω, κρίνει ότι το γαλλικό καθεστώς εφαρμόζεται σε περιπτώσεις ανάληψης δραστηριότητας εγκαταστάσεων που έχουν κλείσει ή που θα είχαν κλείσει χωρίς την ανάληψη αυτή. Υπ αυτούς τους όρους, οι ενισχύσεις που χορηγούνται στις ΜΜΕ βάσει του εν λόγω καθεστώτος συμβιβάζονται με την κοινή αγορά στο μέτρο που τηρούνται οι υπόλοιποι όροι που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 70/2001.

(66) Δεδομένου ότι οι όροι που προβλέπονται στα πλαίσια του 1992 και του 1996 δεν είναι ευνοϊκότεροι από εκείνους του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, δεν χρειάζεται να τύχουν λεπτομερέστερης ανάλυσης.

Συμπεράσματα όσον αφορά το συμβιβάσιμο

(67) Το καθεστώς εξεταζόμενο στο σύνολό του, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά. Ωστόσο, μπορούν να θεωρηθούν συμβιβάσιμες με την κοινή αγορά οι ενισχύσεις που χορηγούνται βάσει του εν λόγω καθεστώτος οι οποίες πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στην ανακοίνωση του 1979 για τα καθεστώτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα και στις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα, όπως και οι ενισχύσεις που χορηγούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001.

Ανάκτηση και παρακολούθηση της επιστροφής

(68) Τα υπό εξέταση μέτρα θεσπίστηκαν το 1989. Η Επιτροπή ζήτησε πληροφορίες σχετικά με τα μέτρα αυτά για πρώτη φορά το Σεπτέμβριο του 2001, διακόπτοντας έτσι τη δεκαετή παραγραφή που προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 1999, για τις λεπτομέρειες εφαρμογής του άρθρου 87 της συνθήκης [2]. Οι υπό εξέταση φορολογικές απαλλαγές αποτελούν παράνομη ενίσχυση λόγω του ότι δεν κοινοποιήθηκαν στην Επιτροπή. Ως εκ τούτου, οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν μετά το Σεπτέμβριο του 1991 θα πρέπει να αποτελέσουν αντικείμενο ανάκτησης.

[1] Βλέπε έκτη έκθεση για την πολιτική του ανταγωνισμού (1976), σημεία 253 έως 255 και κοινοτικά πλαίσια του 1992 και 1996.
[2] ΕΕ L 83 της 27.3.1999, σ. 1.

(69) Δεδομένου ότι το καθεστώς ενισχύσεων ουδέποτε κοινοποιήθηκε, είναι παράνομο. Επίσης, είναι παράνομες οι ενισχύσεις που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001, των κανόνων περί ήσσονος σημασίας που εφαρμόζονταν προηγουμένως και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001.

(70) Λόγω της πάγιας πρακτικής κατά λήψης αποφάσεων της Επιτροπής, οι ενισχύσεις που χορηγούνται παράνομα και δεν συμβιβάζονται με το άρθρο 87 της συνθήκης πρέπει να ανακτηθούν από τους δικαιούχους. Η πρακτική αυτή επιβεβαιώνεται με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999.

(71) Βάσει του άρθρου αυτού, το εκάστοτε κράτος μέλος λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για να ανακτήσει την ενίσχυση από τον δικαιούχο. Η Επιτροπή για να καθορίσει τον αριθμό περιπτώσεων που αφορά η ανάκτηση και για τη θεμιτή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών και της Επιτροπής, κρίνει ότι η Γαλλία πρέπει να καταρτίσει πίνακα των επιχειρήσεων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 69/2001, των λοιπών κανόνων περί ήσσονος σημασίας και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001, και οι οποίες δεν πληρούν τα κριτήρια που προβλέπονται στην ανακοίνωση του 1979 για το καθεστώς ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα ούτε εκείνα που προβλέπονται στις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 για τις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

Συμπεράσματα

(72) Η Επιτροπή διαπιστώνει ότι η Γαλλία εφάρμοσε παράνομα καθεστώς ενισχύσεων χορηγώντας φορολογική απαλλαγή στις επιχειρήσεις που αναλάμβαναν δραστηριότητες προβληματικών επιχειρήσεων, κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης. Η Επιτροπή κρίνει ότι το συγκεκριμένο καθεστώς δεν δικαιολογείται ούτε βάσει των κατευθυντηρίων γραμμών που εφαρμόζονται στις ενισχύσεις για τη διάσωση και αναδιάρθρωση προβληματικών επιχειρήσεων ούτε βάσει των κανόνων που εφαρμόζονται στις ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα και, ως εκ τούτου, το καθεστώς αυτό δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά.

(73) Η Επιτροπή επιθυμεί η Γαλλία να λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ανάκτηση της ενίσχυσης από τους δικαιούχους του καθεστώτος, με την επιφύλαξη των περιπτώσεων που υπάγονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 69/2001 ή σε άλλους κανόνες περί ήσσονος σημασίας και με την επιφύλαξη των μεμονωμένων περιπτώσεων ή στις οποίες το ποσό της χορηγηθείσας ενίσχυσης κρίνονται στο σύνολό τους ή εν μέρει συμβιβάσιμα κατ εφαρμογή της ανακοίνωσης του 1979 για το καθεστώς ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα, των κατευθυντηρίων γραμμών του 1998 για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 70/2001.

(74) Η Επιτροπή ζητεί από τη Γαλλία να της διαβιβάσει το συνημμένο έντυπο σχετικά με την εξέλιξη της διαδικασίας ανάκτησης και να καταρτίσει πίνακα των δικαιούχων τους οποίους αφορά η ανάκτηση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Το καθεστώς ενισχύσεων που προβλέπεται στο άρθρο 44 septies του γενικού φορολογικού κώδικα, υπό μορφή καθεστώτος φορολογικών απαλλαγών υπέρ επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν στοιχεία του ενεργητικού προβληματικών επιχειρήσεων, το οποίο έθεσε σε εφαρμογή η Γαλλία κατά παράβαση του άρθρου 88 παράγραφος 3 της συνθήκης, δεν συμβιβάζεται με την κοινή αγορά, με την επιφύλαξη των άρθρων 2 και 3.

Άρθρο 2

Οι απαλλαγές που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 δεν αποτελούν κρατικές ενισχύσεις εάν πληρούνται οι όροι που προβλέπει ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 69/2001 ή οι κανόνες περί ήσσονος σημασίας που εφαρμόζονταν όταν χορηγήθηκαν οι απαλλαγές αυτές.

Άρθρο 3

Οι ενισχύσεις που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 οι οποίες πληρούν τους όρους που προβλέπονται στην κοινοποίηση του 1979 για τα καθεστώτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα ή στις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα ή στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001, συμβιβάζονται με την κοινή αγορά έως το ύψος της εκάστοτε αποδεκτής έντασης.

Άρθρο 4

Η Γαλλία πρέπει να καταργήσει το καθεστώς ενισχύσεων που αναφέρεται στο άρθρο 1.

Άρθρο 5

Η Γαλλία λαμβάνει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την ανάκτηση από τους δικαιούχους των ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 οι οποίες έχουν χορηγηθεί παράνομα, με εξαίρεση εκείνες που αναφέρονται στα άρθρα 2 και 3.

Η ανάκτηση πραγματοποιείται πάραυτα, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο εφόσον αυτές επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική εκτέλεση της παρούσας απόφασης. Οι προς ανάκτηση ενισχύσεις συμπεριλαμβάνουν τους τόκους από την ημερομηνία κατά την οποία τέθηκαν στη διάθεση των δικαιούχων έως την ημερομηνία ανάκτησής τους. Οι τόκοι υπολογίζονται βάσει του επιτοκίου αναφοράς που χρησιμοποιείται για τον υπολογισμό του ισοδύναμου επιχορήγησης στο πλαίσιο των ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα με βάση τη μέθοδο του ανατοκισμού, σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής, σχετικά με τα επιτόκια που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την ανάκτηση ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί παράνομα.

Άρθρο 6

Η Γαλλία ενημερώνει την Επιτροπή, εντός προθεσμίας δύο μηνών από την ημερομηνία κοινοποίησης της παρούσας απόφασης, για τα μέτρα που έχει λάβει ή πρόκειται να λάβει για να συμμορφωθεί προς αυτή.

Άρθρο 7

Η Γαλλία θα παράσχει τις πληροφορίες αυτές βάσει του συνημμένου εντύπου και θα καταρτίσει πλήρη πίνακα των επιχειρήσεων οι οποίες έχουν τύχει απαλλαγών που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1 και των ποσών που έχουν καταβληθεί σε κάθε περίπτωση.

Η Γαλλία καταρτίζει πίνακα των επιχειρήσεων οι οποίες έχουν τύχει των ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί βάσει του καθεστώτος που αναφέρεται στο άρθρο 1, ενισχύσεις οι οποίες δεν πληρούν τους όρους που προβλέπονται στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 69/2001, στους κανόνες περί ήσσονος σημασίας που εφαρμόζονταν όταν χορηγήθηκε η ενίσχυση, στον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 70/2001, στην ανακοίνωση του 1979 για τα καθεστώτα ενισχύσεων περιφερειακού χαρακτήρα ή στις κατευθυντήριες γραμμές του 1998 για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα. Στον πίνακα αυτό θα προσδιορίζονται επίσης τα ποσά ενίσχυσης τα οποία έχει λάβει καθεμία από τις επιχειρήσεις αυτές.

Άρθρο 8

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στη Γαλλική Δημοκρατία.

Βρυξέλλες, 16 Δεκεμβρίου 2003.

Για την Επιτροπή
Mario MONTI
Μέλος της Επιτροπής

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ενημερωτικό δελτίο για την ανάκτηση των παρανόμως χορηγηθεισών ενισχύσεων

1. Πόσοι είναι συνολικά οι δικαιούχοι της ενίσχυσης;
2. Ποιο είναι το συνολικό ποσό των χορηγηθεισών ενισχύσεων;
3. Ποιο είναι το συνολικό ποσό των προς ανάκτηση ενισχύσεων;
4. Με ποιον τρόπο οι αρχές της χώρας σας θα υπολογίσουν το ποσό των προς ανάκτηση ενισχύσεων;
   — κύριο ποσό
   — τόκοι [1].
5. Τι μέτρα προβλέπονται για την άμεση και αποτελεσματική επιστροφή της ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο 14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου; Προσδιορίστε τη νομική βάση των εν λόγω μέτρων.
6. Ποια είναι τα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί για την άμεση και αποτελεσματική επιστροφή της ενίσχυσης, σύμφωνα με το άρθρο14 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 659/1999 του Συμβουλίου; Προσδιορίστε τη νομική βάση των μέτρων αυτών.
7. Τι προθεσμία προβλέπεται για την πλήρη επιστροφή της ενίσχυσης;
8. Λοιπά σχόλια.

---

[1] Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με τα επιτόκια που πρέπει να εφαρμόζονται κατά την ανάκτηση ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί παράνομα (ΕΕ C 110 της 8.5.2003, σ. 21), το επιτόκιο αναφοράς εφαρμόζεται με τη μέθοδο του ανατοκισμού. Ο υπολογισμός των τόκων που συντίθενται σε ετήσια βάση συμφωνεί με τον ακόλουθο τύπο: τόκοι = [κεφάλαιο (1 + επιτόκιο) αριθμό ετών] — κεφάλαιο.